

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av landsbygdsnäringslagen, renhushållningslagen, naturnäringslagen och skoltlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att landsbygdsnäringslagen ändras så, att på gemensamma investeringar tillämpas samma maximigränser som på motsvarande stöd som delfinansieras av Europeiska gemenskapen. Dessutom föreslås landsbygdsnäringslagen bli ändrad så, att räntan på statliga lån som beviljats enligt landsbygdsnäringslagen under 1991—1995 blir 5 %. Räntesänkningen är i kraft under övergångsperioden, dvs. fram till utgången av 2001. Samtidigt föreslås landsbygdsnäringslagen, renhushållningslagen och naturnäringslagen bli ändrade i fråga om bestämmandet och bytet av räntan på statliga lån som beviljats efter den 1 januari 1996. Grunden för bestämmande av räntan föreslås bli samordnad med Europeiska gemenskapens motsvarande delfinansierade statliga lån.

Till renhushållningslagen och naturnäringslagen föreslås bli fogade bestämmelser om frivillig skuldsanering. I fråga om lån och statens försäljningsprisfordringar enligt renhushållningslagen och naturnäringslagen kan motsvarande frivilliga skuldsanering som med stöd av landsbygdsnäringslagen bevil-

jas.

Den årliga räntan på statliga lån och statens försäljningsprisfordringar enligt renhushållningslagen, naturnäringslagen och skoltlagen föreslås i fråga om statliga lån som beviljats före den 1 januari 1996 och statens försäljningsprisfordringar som uppkommit före nämnda datum bli justerad till 2,5 %. Den årliga räntan på bostadslån blir dock högst 4 %.

Vidare föreslås att de bestämmelser i landsbygdsnäringslagen som gäller lånebeslut, sökande av ändring, delgivning av beslut och uppbörd av avgift för ärendets behandling ändras så, att de motsvarar bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen och ny praxis. I renhushållningslagen, naturnäringslagen och skoltlagen föreslås motsvarande ändringar av bestämmelserna om sökande av ändring, delgivning av beslut och uppbörd av avgift för ärendets behandling.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge	3
1.1. Lagstiftning och praxis	3
Landsbygdsnäringslagen	3
Renhushållningslagen och naturnäringslagen	3
Skoltlagen	4
1.2. Bedömning av nuläget	4
Landsbygdsnäringslagen	4
Renhushållningslagen och naturnäringslagen	5
Skoltlagen	5
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	5
2.1. Landsbygdsnäringslagen	5
2.2. Renhushållningslagen och naturnäringslagen	6
2.3. Skoltlagen	6
3. Propositionens verkningar	6
3.1. Ekonomiska verkningar	6
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	7
4. Beredningen av propositionen	7
DETALJMOTIVERING	7
1. Lagförslagen	7
1.1. Landsbygdsnäringslagen	7
1.2. Renhushållningslagen	9
1.3. Naturnäringslagen	10
1.4. Skoltlagen	10
2. Ikraftträdande	10
LAGFÖRSLAGEN	11
1. Lag om ändring av landsbygdsnäringslagen	11
2. Lag om ändring av renhushållningslagen	13
3. Lag om ändring av naturnäringslagen	15
4. Lag om ändring av skoltlagen	17
BILAGA	19
Paralleltexter	19
1. Lag om ändring av landsbygdsnäringslagen	19
2. Lag om ändring av renhushållningslagen	24
3. Lag om ändring av naturnäringslagen	30
4. Lag om ändring av skoltlagen	35

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Landsbygdsnäringslagen

Nationella stöd enligt landsbygdsnäringslagen (1295/1990) kan beviljas fysiska personer samt sådana i lagens 5 § avsedda företag vars huvudsakliga syfte är att bedriva gårdsbruk eller småskalig företagsverksamhet på landsbygden. Syftet med stöden är att förbättra jordbrukets struktur. Stöden har beviljats i form av lån eller bidrag av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Bidragen har beviljats av landsbygdsnäringsdistriktet och lånen av ett kreditinstitut i enlighet med landsbygdsnäringsdistriktets utlåtande. Låneräntan har varit beroende av vilken zon låntagarens lägenhet är belägen i.

Räntan på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen som beviljats under 1991—1994 är 4 % i första zonen, 5 % i andra zonen, 6 % i tredje zonen och 7 % i fjärde zonen. Kreditinstituten har så sent som 1995 beviljat lån om vilka utlåtanden har givits 1994. Också i fråga om dessa lån tillämpas en differentierad ränta.

Lagens 26 § 2 mom. har vid ingången av 1995 ändrats så, att låntagaren på statliga lån skall betala en ränta som är 5 procentenheter lägre än räntorna på lån som beviljats på marknadsvillkor. För de statliga lånens vidkommande är den årliga ränta som uppbärs hos jordbrukaren 4,7 % till utgången av oktober 1996. Från ingången av november 1996 uppbärs en ränta om 3,3 % hos jordbrukaren.

Enligt 26 § 3 mom. landsbygdsnäringslagen kan låneräntan justeras allmänt tidigast vid ingången av det sjätte låneåret. Justeringen kan utgöra högst 2 procentenheter och den bör motsvara de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Räntan på statliga lån som beviljats 1991 skulle ha varit möjlig att sänka till 4 % i första, andra och tredje zonen och till 5 % i fjärde zonen. Räntan på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen har dock inte ändrats tills vidare.

Räntorna på statliga lån enligt den genom landsbygdsnäringslagen upphävda lagen om gårdsbruksenheter (188/1977) som under 1977—1991 beviljats för generationsväxling

och produktiva investeringar på gårdsbruksenheter har från ingången av 1995 sänkts till 4 %. Räntesänkningen har inte gällt bostadslån.

Kommissionen har underrättats om sänkning av räntan på statliga lån enligt lagen om gårdsbruksenheter till 4 % i form av statligt stöd i enlighet med artikel 93 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG). Kommissionen har godkänt systemet, förutsatt att räntesänkningen är i kraft högst till övergångstidens utgång. I landsbygdsnäringslagen ingår också bestämmelser om förfarandet vid beviljande av lån, sökande av ändring, delgivning av beslut och avgiftsuppbörd.

Enligt 31 § landsbygdsnäringslagen skall kreditinstitutet innan en låneansökan avgörs begära ett utlåtande från landsbygdsnäringsdistriktet eller från den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten.

Ändring i sådana beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som inte gäller lånebeslut enligt 31 § landsbygdsnäringslagen eller fastställande av dispositionsplaner enligt 42 § 2 mom. får enligt 51 a § sökas hos landsbygdsnäringsnämnden. Ändring i vissa beslut av besvärnämnden får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Landsbygdsnäringslagens 51 b § innehåller detaljerade bestämmelser om sökande av ändring i sådana utlåtanden om beviljande av lån som den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten och landsbygdsnäringsdistriktet har givit.

Renhushållningslagen och naturnäringslagen

Räntan på statliga lån enligt renhushållningslagen (161/1990) och naturnäringslagen (610/1984) är i regel 4 %. Räntorna på bostadslån kan vara över 9 %. Trots den relativt låga räntan och de rätt långa lånetiderna har låntagarna råkat i ekonomiska svårigheter. Till 29 a—29 c § landsbygdsnäringslagen fogades år 1993 bestämmelser om frivillig skuldsanering för gårdsbruksidkare. Också renhushållningsidkare har kunnat beviljas frivillig skuldsanering enligt landsbygdsnäringslagen. Detta har förutsatt att renhushållningsidkaren också har idkat jordbruk. Gälldenärer som har idkat enbart renhushållning

eller någon annan naturnäring har däremot inte kunnat beviljas motsvarande lättnad.

Räntan på statliga lån har från ingången av 1995 varit motsvarande ränta på marknadsvillkor som på de statliga lån som beviljats enligt landsbygdsnäringslagen. Räntjusteringen kan dock göras tidigast från ingången av det sjätte låneåret. Räntan kan ändras med högst 2 procentenheter så att justeringen motsvarar de förändringar som har skett i den allmänna räntenivån efter att krediten har uppkommit.

Skollagen

Skollagen (253/1995) har trätt i kraft den 1 maj 1995. Enligt 68 § skollagen iakttas i fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinstitutets fordringar enligt den skollagstiftning som gäller när lagen träder i kraft samt i fråga om de övriga villkoren för dessa fordringar de bestämmelser och avtalsvillkor som gäller när lagen träder i kraft.

Räntan på lån och försäljningsprisfordringar enligt den tidigare skollagstiftningen varierar mellan 2 och över 9 %.

Varken lån har ännu beviljats eller skollägenheter bildats med stöd av den skollag som trädde i kraft vid ingången av maj 1995. Enligt 14 § är låneräntan 4 %. Enligt lagens 30 § är räntan på försäljningspriserna likaså 4 %.

1.2. Bedömning av nuläget

Landsbygdsnäringslagen

Med stöd av artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet är det möjligt att av nationella medel bevilja stöd till sådana sammanslutningar som uppfyller villkoren i artikel 9 i samma förordning. Sammanslutningarnas produktion kan till sin omfattning vara högst fyra gånger så stor som de maximala produktionsmängderna för en enskild jordbrukare. I den nationella lagstiftningen ingår inga bestämmelser med stöd av vilken en sammanslutning av nämnda slag, till exempel ett aktiebolag, skulle kunna beviljas stöd på grunder som avviker från de krav som ställs på enskilda jordbrukare.

Realräntan på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen är hög, särskilt i södra Finland. Orsaken är den låga inflationen och

den allmänna ränteutvecklingen. Samtidigt har jordbrukets inkomstförväntningar sjunkit väsentligt, särskilt i södra Finland.

Räntorna på statliga lån kan för tillfället vara t.o.m. högre än räntorna på banklån för motsvarande ändamål. Räntenivån för lån har gått ned väsentligt i Finland sedan landsbygdsnäringslagen trädde i kraft den 1 januari 1991. Ett exempel på det är att Finlands Banks grundränta från år 1990 till år 1996 har sjunkit med över 4 procentenheter. De heliborbundna räntorna har gått ned med ca 10 procentenheter under motsvarande tid.

De höga realräntorna gör det svårt för jordbrukarna att sköta sina lån. Problemen med låneskötseln kan leda till att lägenheter eller delar av dem tvångsrealiseras och arbetslösheten därför ökar. På grund av bestämmelserna om statens ansvar ökar också gårdsbrukets utvecklingsfonds utgifter.

Med tanke på införandet av Europeiska ekonomiska gemenskapens strukturstödsystem stadgades lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/1994), nedan *strukturpolitiklagen*. Avsikten var att samtidigt anpassa landsbygdsnäringslagen och de andra nationella strukturstödsbestämmelserna till motsvarande EG-lagstiftning och att förenhetliga de metoder med vilka stödsystemet genomförs. Målet var att använda samma räntor i krediterna, oavsett om dessa delfinansieras av EG eller understöds nationellt.

I de av EG delfinansierade statliga lånen används en ränta som fastställs årligen på administrativ väg och som baserar sig på marknadsräntorna. Räntan på statliga lån fastställs för ett år i sänder till den nivå som medelräntan på nya krediter till jordbruket har legat på under den tolv månadersperiod som gått ut i juni.

Enligt 26 § 3 mom. landsbygdsnäringslagen kan räntan på statliga lån justeras tidigast vid ingången av det sjätte låneåret. Räntan på lån som understöds genom delfinansiering från EG byts däremot årligen under lånetiden. Situationen är otillfredsställande, eftersom en annorlunda räntep Praxis höjer förvaltningskostnaderna.

Enligt en föreskrift i jord- och skogsbruksministeriets cirkulär 70/96 är jordbrukarna tvungna att ansöka om lånestöd hos landsbygdsnäringsdistriktet. I landsbygdsnäringsdistriktets beslut fastställs för lån också den procentuella stödnivå som ingår i dem och stödets maximibelopp. Det är därmed inte

längre fråga om ett utlåtande till kreditinstitutet.

Ändring har kunnat sökas genom besvär också i fråga om låneutlåtanden som de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna har givit. I sådana låneutlåtanden som landsbygdsnäringsdistriktet som första instans har givit kreditinstitutet har lånesökanden kunnat söka ändring också genom rättelseyrkande.

Numera söks stöd i anslutning till lån direkt hos landsbygdsnäringsdistriktet, som beslutar om stödet. Därför är det skäl att ordna sökandet av ändring på samma sätt som i fråga om bidragsärenden.

Ändring i beslut som gäller betalningslättnader har inte kunnat sökas genom besvär. Eftersom det årliga antalet sådana besvär inte är särskilt stort och inget besvär förbud angående dem har skrivits in i lagen, är det enligt principerna för förvaltningsprocesslagen (581/1996) möjligt att överklaga också beslut om betalningslättnader hos högsta förvaltningsdomstolen, om denna beviljar bevärrstillstånd.

Ett låneutlåtande har kunnat delges sökanden per post som vanligt brev. Delfändet skall härvid anses ha skett, om inte något annat visas, den sjunde dagen efter att handlingen har postats till den adress som sökanden uppgivit. Det är skäl att utsträcka regeln att gälla alla de beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller ansökningar om stöd eller betalningslättnader.

Renhushållningslagen och naturnäringslagen

I renhushållningslagen och naturnäringslagen saknas bestämmelser om beviljande av frivillig skuldsanering enligt 29 a—29 c § landsbygdsnäringslagen till sådana näringsidkare som idkar renhushållning eller naturnärningar och som inte ens delvis idkar egentligt jordbruk. Detta försätter sådana gäldenärer som idkar renhushållning och naturnärningar i en olikvärdig ställning i förhållande till sådana näringsidkare som också idkar jordbruk.

Räntorna på statliga lån som beviljats enligt renhushållningslagen och naturnäringslagen har från ingången av 1995 varit räntor på marknadsvillkor. Detta föranleder samma problem som vid fastställandet och bytet av räntan på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen.

En räntenivå som är tämligen hög i förhål-

lande till den avkastning renhushållningsringen och naturnäringsringen ger föranleder också stora ekonomiska problem. För förebyggande av en tvångsrealisering av lägenheter är det nödvändigt att sänka räntenivån väsentligt för lägenheternas del.

Skollagen

Räntorna på lån och fordringar enligt den skollagstiftning som föregått den nuvarande skollagen är alltför höga i förhållande till skollägenheternas avkastning och skoltarnas inkomster. För undvikande av tvångsrealisering och för tryggnad av skoltarnas boende bör räntorna på lån och statens andra fordringar som uppkommit tidigare ses över.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Landsbygdsnäringslagen

Syftet med att ändra landsbygdsnäringslagen är att införliva vissa samföretag som hittills har stått utanför strukturstödssystemet med det stödssystem som landsbygdsnäringslagen innebär. Dessutom eftersträvas en sänkning av gårdsbruksenheterens kostnader för låneskötsel och därmed en förbättring av gårdsbrukets lönsamhet. Statliga lån har beviljats för förbättring av jordbrukets struktur, generationsväxlingar och investeringar, och de bör till sin räntenivå kunna konkurrera med vanliga banklån. När statliga lån beviljas har meningen varit att de till sin ränta skall vara förmånligare än banklån som beviljats för motsvarande ändamål. Syftet med förslaget är att återinföra stödelementet i fråga i långivningen.

Målet för ändringen av landsbygdsnäringslagen är dessutom att samordna räntorna på statliga lån som har beviljats med stöd av strukturpolitiklagen och sådana statliga lån som efter den 1 januari 1996 har beviljats med stöd av landsbygdsnäringslagen och att på så sätt sänka de förvaltningskostnader som beror på statliga lån.

För att gårdsbruksenheterens problem med låneskötseln skall lindras föreslås att räntan på statliga lån som under 1991—1995 har beviljats enligt landsbygdsnäringslagen sänks till 5 % i hela landet så länge övergångsperioden varar, dvs. till utgången av 2001.

För att förvaltningskostnaderna för statliga lån skall minska samt för att räntorna på

statliga lån enligt strukturpolitiklagen samt på sådana statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen som beviljats efter den 1 januari 1996 skall samordnas föreslås att bestämmelserna om ränta på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen ändras.

Riksdagen har i sitt svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av landsbygdsnärings-, renhushållnings- och naturnäringslagen (RP 311/1994 rd) förutsatt att det följs upp hur rättsskyddet garanteras vid ändringssökande i fråga om låneutlåtan- den och vid behov vidtas åtgärder för att göra det möjligt att i högsta instans söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen.

I denna proposition föreslås det därför att det i regel skall vara möjligt att söka ändring i stödbesluten genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Förvaltningsprocesslagen trädde i kraft den 1 december 1996. Riksdagen har i sitt uttalande förutsatt att bestämmelserna om besvär förfarande ses över så, att de ändras i enlighet med förvaltningsprocesslagen. I propositionen har man så långt detta varit möjligt beaktat samordnandet av förfarandena vid sökande av ändring med förvaltningsprocesslagen.

2.2. Renhushållningslagen och naturnäringslagen

Syftet med propositionen är att renhushållningsidkare och naturnäringsidkare som inte äger odlingsjord skall bli jämställda med jordbrukare som idkar gårdsbruk i fråga om frivillig skuldsanering. Syftet med propositionen är också att underlätta problem med låneskötseln som näringsidkarna har och att förebygga exekutiva auktioner. För att syftena skall nås föreslås att sådana bestämmelser om frivillig skuldsanering som motsvarar bestämmelserna i landsbygdsnäringslagen skall tas in i renhushållnings- och naturnäringslagen. Vidare föreslås att de räntor som låntagaren betalar sänks.

Också de bestämmelser i renhushållningslagen och naturnäringslagen som gäller sökande av ändring och vissa andra förfaranden föreslås bli justerade på motsvarande sätt som anges i det avsnitt som gäller landsbygdsnäringslagen.

2.3. Skoltlagen

Ett av syftena med propositionen är att

trygga skoltbefolkningens boende. Vidare är syftet att den skoltbefolkning som har fått stöd enligt den tidigare skoltlagstiftningen i fråga om kostnaderna för låneskötsel skall få en ställning som är jämbördig med ställningen för dem som idkar naturnärings- och renhushållning. För uppnående av målen föreslås att räntorna enligt skoltlagstiftningen justeras.

Också de bestämmelser i lagen som gäller sökande av ändring och vissa andra förfaranden föreslås bli ändrade på motsvarande sätt som anges i det avsnitt som gäller landsbygdsnäringslagen.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Översynen av 5 § landsbygdsnäringslagen medför en viss ökning av räntestödsutgifterna. Enskilda låntagares ansökningar om räntestödslån väntas emellertid minska i motsvarande mån eftersom jordbrukarna deltar i samfällda projekt. Kapitalbeloppet av räntestödslån som årligen beviljas för samfällda projekt väntas vara sammanlagt ca 10 milj. mk och räntestödet för dem ca 500 000 mk om året. Räntestödet betalas av anslag under moment 30.33.49 i statsbudgeten (Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (delvis EU) (förslagsanslag)).

Sänkningen av räntan på statliga lån enligt landsbygdsnäringslagen gäller ca 2 500 gårdsbruksheter. Räntesänkningen minskar gårdsbrukets utvecklingsfonds inkomster med ca 11,9 milj. mk det första året och med sammanlagt ca 51,5 milj. mk under de fem åren.

Utsträckandet av möjligheten att få frivillig skuldsanering till alla idkare av renhushållning medför för staten ett årligt inkomstbortfall om uppskattningsvis 0,5 milj. mk, och motsvarande arrangemang för naturnäringsidkarnas del medför ett inkomstbortfall om uppskattningsvis 0,3 milj. mk.

Justeringen av räntan på bostadslån enligt renhushållningslagen och tidigare lagstiftning, naturnäringslagen och skoltlagstiftningen till högst 4 % gäller ca 80 lån. Årligen beräknas sänkningen minska statens ränteinkomster med ca 440 000 mk. Under 1997—2001 beräknas statens ränteinkomster minska med sammanlagt 1,7 milj. mk.

Justeringen av räntan på andra statliga lån

enligt den ovan nämnda lagstiftningen till högst 2,5 % väntas minska statens ränteinkomster med ca 40 000 mk om året. Under 1997—2001 väntas ränteinkomsterna sjunka med sammanlagt 140 000 mk.

Statens försäljningspriskontributor som baserar sig på ovan nämnda lagar beräknas minska statens ränteinkomster med ca 80 000 mk om året.

3.2. Verknningar i fråga om organisation och personal

Möjliggörandet av frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån enligt renhushållningslagen och naturnäringslagen ökar Lapplands landsbygdsnäringsdistrikts arbetsmängd något. Ändringen har dock inga väsentliga organisatoriska verknningar och medför inte något behov att utöka personalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. De

föreslagna ändringarna i landsbygdsnäringslagen baserar sig propositionen på förslag som lagts fram av den arbetsgrupp för gårdsbruksenheternas skulder som jord- och skogsbruksministeriet tillsatt.

Det ändringsförslag som gäller frivillig skuldsanering i samband med naturnäringslagen och renhushållningslagen har beretts utifrån det betänkande (MMM 1995:6) som kommissionen för utvecklande av naturnäringslagen har utarbetat.

Förhandlingar om förslaget har förts med sametinget den 27 september 1996. Sameetinget understödde förslaget enhälligt.

Följande myndigheter har gett sitt utlåtande beträffande propositionen: Satakunta landsbygdsnäringsdistrikt, landsbygdsnäringsarnas besvärnämnd, justitieministeriet, högsta förvaltningsdomstolen, Maa- ja metsätölkoustuottajain Keskuoliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Andelsbankernas Centralbank Ab, Merita Bank Ab och Renbeteslagsföreningen. De förslag som framförts i remissutlåtandena har i mån av möjlighet beaktats.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Landsbygdsnäringslagen

5 §. *Företagsform*. I 1 mom. bestäms om de företagsformer som kan beviljas stöd. Stöd kan på basis av 3 punkten beviljas ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett andelslag och ett aktiebolag vars huvudsakliga syfte är att bedriva verksamhet enligt landsbygdsnäringslagen.

Ett allmänt villkor för beviljande av stöd enligt landsbygdsnäringslagen är att det företag som stöds idkar gårdsbruk på en gårdsbruksenhet som det äger. Jordbruk kan emellertid idkas för gemensam räkning också så, att bolaget eller något annat samföretag inte alls äger jordbruksjord, eftersom de enskilda delägarna i det gemensamma företaget är markägare. I sådana situationer kan ett gemensamt företag som avses i 1 mom. 3 punkten inte alls beviljas stöd enligt landsbygdsnäringslagen. När stöd beviljas är det inte heller möjligt att beakta storleken hos ett företag som är större än normalt som en

sådan omständighet som höjer produktionen och stödet. För avhjälpande av missförhållandet och samordnande av förutsättningarna för beviljande av stöd med EG-lagstiftningen föreslås till paragrafen bli fogat ett nytt 4 mom., enligt vilket det är möjligt att bevilja sådana sammanslutningar som avses i 1 mom. 3 punkten stöd under samma förutsättningar som stöd för motsvarande ändamål kan beviljas på de grunder som bestäms i artikel 9 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet.

26 §. *Statliga lån*. I 2 mom. bestäms om räntan på statliga lån. Enligt det gällande momentet används räntor på marknadsvillkor som räntor på statliga lån. Med det avses rängebindingarna för krediter som har beviljats på sedvanliga villkor, till vilka de räntemarginaler som kreditinstitutet använder har lagts.

Momentet föreslås bli ändrat så, att det statliga lånet har en enda ränta som bestäms på grundval av medelräntorna på krediter på marknadsvillkor. Närmare bestämmelser om

bestämmande av räntan, om den minimeränta som uppbärs hos låntagaren och om omvandling av ränteförmånen till bidrag utfärdas genom förordning. Räntan bestäms på administrativ väg en gång om året. Räntan är motsvarande som i fråga om EU-delfinansierade statliga lån. Den onödiga hänvisningen till gårdsbrukets utvecklingsfond föreslås bli slopad.

Jordbrukarna betalar 4—7 procents årlig ränta på statliga lån som under 1991—1995 har beviljats enligt landsbygdsnäringslagen. Räntan avgörs enligt jordbrukarens boningsort. Samtidigt har Finlands Banks grundränta sedan 1990 sjunkit från 8,5 till 4 %. Också marknadsräntorna har gått ned under samma tid. Till exempel har 12 månaders heliborräntan fallit med ca 10 procentenheter. Räntan på statliga lån enligt lagen om gårdsbruksenheter har från ingången av 1995 sänkts till 4 %. För att underlätta gårdsbruksenheteras problem med låneskötseln och för att återinföra stödelementet i de statliga lånen föreslås att räntan på statliga lån som under 1991—1995 beviljats enligt landsbygdsnäringslagen sänks till 5 % i hela landet. Bestämmelser om detta skall tas in i 3 mom.

31 §. *Lånestödsbeslutet.* Både de statliga lånen och räntestödslånen har före Finlands medlemskap i Europeiska unionen beviljats så, att lån har sökts hos kreditinstitutet, som har begärt ett utlåtande om ansökan från landsbygdsnäringsdistriktet eller, i vissa fall, från kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Kreditinstitutet har inte kunnat bevilja lån i strid med utlåtandet och villkoren i det. Utlåtandet har fogats till skuldebrevet att iakttas som lånevillkor. I sista hand har dock kreditinstitutet beslutat om det beviljar lån på de godkända villkoren eller ej.

Enligt en föreskrift i jord- och skogsbruksministeriets cirkulär nr 70/96 skall jordbrukarna ansöka hos landsbygdsnäringsdistriktet om lånestöd. Landsbygdsnäringsdistriktet skall i beslutet för vart och ett lån fastställa också den procentuella stödnivån och det maximala markbeloppet. Genom samma beslut avgörs också en eventuell bidragsansökan. Det är därmed inte längre fråga om ett utlåtande till kreditinstitutet. Det föreslås att 31 § landsbygdsnäringslagen ändras så, att den motsvarar det nya systemet.

51 a och 51 b §. *Ändringssökande. Delgivning av beslut.* För närvarande innehåller

51 a § bestämmelser om sökande av ändring, utom till de delar som gäller dispositionsplaner och låneutlåtanen. Bestämmelser om sökande av ändring i utlåtanen till kreditinstitutet om förutsättningarna för beviljande av lån ingår i 51 b §. Till största delen har landsbygdsnäringsdistriktet givit sådana utlåtanen, och till en mindre del har kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter gjort det.

Ändring i låneutlåtanen som kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter givit har enligt 51 b § kunnat sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsdistriktet. I låneutlåtanen som landsbygdsnäringsdistriktet som första instans har givit kreditinstitutet har lånesökanden inom föreskriven tid kunnat söka ändring genom rättelseyrkande. Om landsbygdsnäringsdistriktet har ansett att det kan ändra sitt tidigare utlåtande så, att det blir gynnsammare för lånesökanden, har det givit ett nytt låneutlåtande. Om landsbygdsnäringsdistriktet däremot inte har ansett sig kunna förfara på detta sätt, har det bort överföra ärendet till landsbygdsnäringsnämnden att behandlas som besvär. Ändring i besvärsnämndens avgörande har inte fått sökas genom besvär.

Eftersom stöd i anslutning till lån numera alltid söks separat hos landsbygdsnäringsdistriktet och detta ger sökanden ett beslut om stödet på samma sätt som i bidragsärenden och det inte längre finns något behov att ge separata låneutlåtanen till kreditinstitutet, föreslås det att sökande av ändring skall ske på samma sätt som i fråga om bidragsärenden bestäms i 51 a § landsbygdsnäringslagen. Därför föreslås att de bestämmelser om sökande av ändring som ingår i 51 b § slopas och att det i lånestödsbesluten tas i bruk det system som anges i 51 a § genom att den hänvisning till 31 § som ingår i 51 a § slopas.

Till följd av ändringen skall ändring sökas i landsbygdsnäringsdistriktets avgöranden angående ansökningar om lånestöd hos besvärsnämnden utan rättelseyrkandeförfarande. I besvärsnämndens beslut är det möjligt att söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I fråga om låneutlåtanen har det inte varit möjligt att besvara sig hos högsta förvaltningsdomstolen. Inte heller i detta avseende är det dock motiverat att avvika från bestämmelserna om bidrag.

I lagens 51 a § 3 mom. uppräknas de fall där ändring kan sökas hos högsta förvaltningsdomstolen, antingen direkt eller efter att högsta förvaltningsdomstolen beviljat besvärstillstånd. Ändring i beslut om betalningslättnader har inte kunnat sökas genom besvär. Eftersom det årliga antalet sådana besvär inte är särskilt stort och inget besvärsförbud som gäller dem uttryckligen har skrivits in i lagen, föreslås det att det i enlighet med principerna för förvaltningsprocesslagen skall bli möjligt att hos högsta förvaltningsdomstolen besvara sig också över beslut som gäller betalningslättnader, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Låneutlåtanden har enligt 31 § 3 mom. landsbygdsnäringslagen kunnat delges sökanden per post som vanligt brev. Delfäendet har härvid ansetts ske, om inte något annat visas, den sjunde dagen efter att handlingen postades till den adress som lånesökanden har uppgivit. Regeln föreslås bli utsträckt till alla beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en stödansökan i allmänhet eller en ansökan om betalningslättnader. En bestämmelse om detta föreslås bli intagen i 51 b § i samband med ändringen av denna.

51 c §. *Uppbärande av avgift för ärendets behandling.* Det föreslås att bestämmelserna om uppbärande av avgift för ärendets behandling justeras till följd av de ändringar som föreslås i bestämmelserna om lånestödsavgöranden ändras.

1.2. Renhushållningslagen

22 §. *Lånevillkor.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 26 § 2 mom. landsbygdsnäringslagen i fråga om bestämmande av räntan på statliga lån.

23 §. *Övriga villkor.* I det förfarande som gäller långivning till renhushållningen iaktas i huvudsak bestämmelserna i landsbygdsnäringslagen. I 23 § renhushållningslagen hänvisas till denna del till de berörda paragraferna i landsbygdsnäringslagen. Hänvisningen gäller dock inte frivillig skuldsanering. Till paragrafen föreslås bli fogad en hänvisning till frivillig skuldsanering enligt 29 a—29 c § landsbygdsnäringslagen. Ändringen gör det möjligt att bevilja sådana näringsidkare som idkar enbart renhushållning likadan frivillig skuldsanering som gårdsbruksidkare har rätt till.

24 §. *Justering av räntan.* Räntorna föreslås bli justerade så, att räntorna på statens försäljningsprisfordringar som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statliga lån som har beviljats före samma datum är högst 2,5 % under övergångsperioden och högst 4 % i fråga om bostadslån. En räntejustering behövs för förhindrande av utmätning av renhushållningslägenheter och för tryggande av utkomsten för renhushållningsidkare. Från ingången av 2002 kan räntorna genom beslut av statsrådet justeras med högst 2 procentenheter så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån.

35 a—35 c §. *Ändringssökande. Delgivning av beslut. Uppbärande av avgift för ärendets behandling.* De ändringar som föreslås i paragraferna motsvarar de ändringar som anges ovan i samband med motiveringarna till 31 §, 51 a § 1, 3 och 4 mom. samt 51 b och 51 c § landsbygdsnäringslagen. Ändringarna gäller lånestödsbeslut som fattas med stöd av renhushållningslagen, sökande av ändring i lånestödsbeslut, delgivning av beslut och uppbärande av avgift för ärendets behandling.

41 §. *Åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning.* Paragrafen innehåller bestämmelser enligt vilka de tidigare lagbestämmelserna iaktas i fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån enligt den upphävda lagen om renskötselägenheter (590/1969). Räntorna varierar nu för tiden mellan 3 och 10 %. Renhushållningsidkarna bör i fråga om kostnaderna för låneskötseln om möjligt försättas i en sinsemellan jämbördig ställning, oberoende av när lånet har beviljats eller försäljningsprisfordran uppkommit. Därför föreslås att samma räntor tillämpas på tidigare uppkomna krediter som på krediter enligt renhushållningslagen.

41 a §. *Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.* Paragrafen innehåller redan bestämmelser om lagstadgad skuldsanering. Den saknar däremot bestämmelser om frivillig skuldsanering enligt landsbygdsnäringslagen. I fråga om statliga lån enligt renhushållningslagen föreslås motsvarande bestämmelser i 29 a—29 c § landsbygdsnäringslagen bli tillämpade, varvid frivillig skuldsanering blir möjlig också för renhushållningsidkare. På samma gång skall omnämmandet av ackordförfarandet, som slopats i lagstiftningen, er-

sättas med hänvisningar till frivillig skuldsanering.

1.3. Naturnäringslagen

29—31 §. *Lånevillkor. Övriga villkor. Justerin av räntan på försäljningspris och lån.* Ovan föreslås ändringar av renhushållningslagen och landsbygdsnäringslagen i fråga om räntebestämmelserna. Det föreslås att till renhushållningslagen fogas också en hänvisning till i 29 a—29 c § landsbygdsnäringslagen avsedd frivillig skuldsanering. Det föreslås att 29—31 § naturnäringslagen justeras på samma sätt som renhushållningslagen. Justeringen är nödvändig för jämbördighetens skull samt för att de som idkar naturnäringslagar befinner sig i en ännu svagare ekonomisk ställning än de som idkar renhushållning. På naturnäringslagarna är de ekonomiska svårigheterna ytterst tillspetsade. Samtidigt föreslås rubriken för 31 § bli ändrad så, att den motsvarar paragrafens nya innehåll bättre.

42 a—42 c §. *Ändringssökande. Delgivning av beslut. Uppbärande av avgift för ärendets behandling.* De ändringar som föreslås bli gjorda i paragraferna motsvarar de ändringar som ovan föreslås i fråga om 31 §, 51 a § 1, 3 och 4 mom. samt 51 b och 51 c § landsbygdsnäringslagen. Ändringarna gäller lånestödsbeslut som fattats enligt naturnäringslagen, sökande av ändring i lånestödsbeslut, delgivning av beslut och uppbärande av avgift för ärendets behandling.

46 §. *Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.* Det föreslås att motsvarande ändringar i fråga om frivillig skuldsanering görs som för renhushållningslagens del.

1.4. Skoltlagen

63—63 a §. *Sökande av ändring. Delgivning av beslut.* De föreslagna paragrafändringarna motsvarar de ändringar som anges ovan i samband med 51 a § 1, 3 och 4 mom. samt 51 b § landsbygdsnäringslagen. Ändringarna gäller sökande av ändring i landsbygdsnäringsdistriktets beslut som har fattats med stöd av skoltlagen samt delgivning av beslut.

64 §. *Uppbärande av avgift för ärendets behandling.* Paragrafen om avgift för ärendets behandling har samordnats med motsvarande paragrafer i landsbygdsnäringslagen, renhushållningslagen och naturnäringslagen.

68 §. *Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning.* Skoltarnas ekonomiska omständigheter motsvarar till stor del omständigheterna för dem som har naturnäringslagenheter och renhushållningslagenheter. Största delen av skoltlagenheter är dock bostadsfastigheter om högst 5 hektar. Inom skoltområdet är dessutom arbetslösheten ett mycket stort problem. För att skoltlagenheter skall kunna bibehållas i skoltarnas ägo och skoltarnas boende därigenom skall tryggas bör också räntan på krediter enligt skoltlagstiftningen sänkas på motsvarande sätt som räntorna på krediter som riktar sig till naturnärings- och renhushållningslagenheter. Bestämmelser om detta ingår i 68 §, som föreslås bli ändrad.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa. Till den del räntesänkningen är retroaktiv och gäller tiden 1.11.1996—30.4.1997 gottskrivs den till ett för stort belopp betalda räntan låntagarna i samband med uppbörden i oktober 1997. Gottskrivningen föreslås basera sig på saldot den 30 april 1997.

Avsikten är att tillämpa 5 § 4 mom. landsbygdsnäringslagen också på de investeringar som har påbörjats eller genomförts under medlemskapet i Europeiska Unionen, dvs. efter år 1994. Avsikten är att de bestämmelser gällande en sänkning av räntorna som ingår i 26 § 2 och 3 mom. skall tillämpas fr.o.m. ingången av den ränteperiod som börjar den 1 maj 1997.

Räntebestämmelserna i 26 § landsbygdsnäringslagen avses bli tillämpade också på lån som efter den föreslagna lagens ikraftträdande beviljas för finansiering av generationsväxling som sker stegvis. För slutförande av generationsväxling som sker stegvis får lån beviljas enligt landsbygdsnäringslagen högst till utgången av 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av landsbygdsnäringslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/1990) 26 § 2 och 3 mom., 31 och 51 a—51 c §, dessa lagrum sådana de lyder 26 § 2 mom. i lag 1304/1994, 26 § 3 mom. i lag 805/1993, 31 § i sistnämnda lag och i lag 169/1995 samt 51 a—51 c § i sistnämnda lag, samt *fogas* till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 660/1992 och i nämnda lag 805/1993, ett nytt 4 mom. som följer:

5 §

Företagsform

När investeringsstöd beviljas en sammanslutning som avses i 1 mom. 3 punkten kan maximivolymer för den verksamhet som stöds samt de godtagbara maximikostnaderna för det projekt som stöds höjas på det sätt som bestäms i artikel 9 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet, om sammanslutningen uppfyller de villkor i fråga om samverkansföretag som anges i nämnda artikel.

26 §

Statliga lån

Räntan på ett statligt lån bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta till dess hela ränteförmänen har använts. Om bestämmande av räntan, om minimiräntan, om omvandling av ränteförmänen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms genom förordning.

Om en årlig ränta på mer än fem procent uppbärs på ett statligt lån som har beviljats före den 1 januari 1996, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den

31 december 2001 dock högst fem procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntnivån efter det lånet beviljades. Statsrådet beslutar om den allmänna räntjusteringen.

31 §

Lånstödsbeslutet

Innan en kreditinrättning får bevilja lån, skall landsbygdsnäringsdistriktet ge ett beslut om den stödansökan som gäller lånet. Utlåtande om ansökan skall vid behov begäras från kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och miljöcentralen.

Vederbörande ministerium utfärdar närmarer bestämmelser om hur ett lån skall beviljas på basis av ett beslut som avses i 1 mom. Kreditinrättningen skall omedelbart meddela till landsbygdsnäringsdistriktet och kommunens landsbygdsnäringsmyndighet att lån har beviljats.

Ett lån kan överföras från en kreditinrättning till en annan, om överföringen och i fråga om statliga lån dessutom de nödvändiga skuldebrevsarrangemangen mellan staten och kreditinrättningen genomförs på det sätt som vederbörande ministerium bestämmer. Utan låntagarens samtycke kan ett lån överföras endast om ministeriet särskilt anser att det finns synnerligen vägande skäl till detta på grund av omläggning av kreditinrättningens verksamhet.

51 a §

Ändringssökande

I andra beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat än sådana som avses i 42 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvaren till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslätnad får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna paragraf sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

I beslut som vederbörande ministerium har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

51 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslätnad samt fastställande av en dispositionsplan får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

51 c §

Uppbärande av avgift för ärendets behandling

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut angående skuldsanering och andra betalningslätnader för krediter eller beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betalningslätnader är avgiftsfria.

Denna lag träder i kraft den 19 .

Lagen tillämpas på investeringar som i 5 § 4 mom. avsedda sammanslutningar har påbörjat eller genomfört efter 1994.

Lagens 26 § 2 och 3 mom. tillämpas från och med den 1 maj 1997.

Bestämmelserna i 26 § 3 mom. tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs låntagaren vid uppbörden i oktober 1997.

Bestämmelserna i 26 § tillämpas även på lån som med stöd av den lagstiftning som är i kraft när denna lag träder i kraft beviljas för stegvis generationsväxling efter att denna lag trätt i kraft.

2.

Lag**om ändring av renhushållningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i renhushållningslagen av den 9 februari 1990 (161/1990) 22 § 3 mom., 23, 24 och 35 a—35 c §, 41 § 1 mom. samt 41 a § 4 och 5 mom.,

av dessa lagrum 22 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1305/1994, 23 och 24 § sådana de lyder i lag 1298/1990, 35 a—35 c § sådana de lyder i lag 170/1995 samt 41 a § 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 1560/1991, som följer

22 §

Lånevillkor

Räntan på ett statligt lån bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta till dess hela ränteförmänen har använts. Med ränteförmänen avses skillnaden mellan den totala räntan och den ränta som uppbärs hos låntagaren. Om bestämmande av räntan, om minimiräntan, om omvandling av ränteförmänen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms genom förordning.

23 §

Övriga villkor

Om förfarandet vid beviljande av lån och bidrag, utbetalningen av lån och bidrag, säkerheter, statens ansvar, återkrav av lån och försäljningspriser, beviljande och återkallande av uppskov, frivillig skuldsanering i fråga om krediter som beviljats renhushållningsidkare samt ersättande av de kostnader som förvaltningen av lånen föranleder kreditinrättningen, återkrav av ersättningar samt övervakning av lånen och bidragen samt om andra omständigheter som gäller långivningen, försäljningspriserna och bidragen gäller, med de undantag om vilka bestäms i denna lag, i tillämpliga delar vad som i 26 § 3 mom., 27 §, 29 § 3 och 4 mom., 29 a—29 c, 30 och 31 §, 32 § 3

mom., 47 §, 48 § 1 och 4 mom. samt 50 och 51 § landsbygdsnäringslagen bestäms om motsvarande lån och försäljningspriser samt bidrag.

24 §

Justering av räntan

Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statens försäljningsprisfordran som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statligt lån som har beviljats före nämnda datum, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid en årlig räntä på högst fyra procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det krediten beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

35 a §

Ändringssökande

I andra beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat än sådana som avses i 42 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1

mom. samt när besvär med stöd av 15 § 5 mom. anförts över landsbygdsnäringsdistriktets beslut även tillställas den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 31 eller 32 § samt i beslut som vederbörande ministerium har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). På motsvarande sätt får ändring sökas genom besvär i besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad. Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

35 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

35 c §

Uppbärande av avgift för ärendets behandling

För beslut som har fattats med stöd av

denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut angående skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter eller beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria.

41 §

Åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinrättingars fordringar som med stöd av lagen om renskötsellägenheter har uppkommit innan denna lag trätt i kraft samt i fråga om övriga villkor skall lagen om renskötsellägenheter och villkoren i tidigare avtal iakttas. Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på ett statligt lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om renskötsellägenheter, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid högst fyra procents årlig ränta.

41 a §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt de lagar som gäller lånet samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som har beviljat lånet är skyldig att bevaka statens intressen och iaktta de föreskrifter som vederbörande ministerium har meddelat när den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas i pengar genom exekutiv auktion eller konkursförfarande. Frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang får endast med samtycke av den myndighet om vilken bestäms genom förordning genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta åventyrar återkrav av lånet.

halv procent uppbärs på statens försäljningsprisfordran som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statligt lån som har beviljats före nämnda datum, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid en årlig ränta på högst fyra procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

42 a §

Ändringsökande

I andra beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat än sådana som avses i 22 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 22 § 5 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut även tillställas den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärnämnden har fattat i ett ärende som avses i 38 eller 39 § samt i beslut som vederbörande ministerium har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). På motsvarande sätt får ändring sökas genom besvär i besvärnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad. Annars får ändring i besvärnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en

enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

42 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

42 c §

Uppbärande av avgift för ärendets behandling

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut angående skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter eller beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria.

46 §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som har beviljat lånet är skyldig att bevaka statens intressen och iaktta de föreskrifter som vederbörande ministerium har meddelat när den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas i pengar genom exekutiv auktion eller konkursförfarande. Frivillig skuldsanering eller

andra därmed jämförbara arrangemang får endast med samtycke av den myndighet om vilken bestäms närmare genom förordning genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta äventyrar återkrav av lånet.

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i denna lag eller i den förordning eller de andra bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Detta gäller inte sådana räntesänkningar och befrielser från amorteringar som överenskommits vid frivillig skuldsanering och

som staten ansvarar för i sin helhet.

Denna lag träder i kraft den 19 .
Bestämmelserna i 29 § 3 mom. och 31 § tillämpas från och med den 1 maj 1997.

Bestämmelserna i 31 § tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs gäldenären vid uppbörden i oktober 1997.

4.

Lag

om ändring av skoltlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skoltlagen av den 24 februari 1995 (253/1995) 63 § 3 mom., 64 § och 68 § 1 mom. samt
fogas till 63 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 63 a § som följer:

63 §

Sökande av ändring

I beslut som besvärnämnden har fattat i ett ärende som avses i 36—39 § samt i beslut som den har fattat i ett ärende som gäller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Annars får ändring i besvärnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

I beslut som vederbörande ministerium har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

63 a §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått

del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

64 §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut angående skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter eller beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria.

68 §

*Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt
tidigare lagstiftning*

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinstituts fordringar enligt lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar (273/1955), jordregleringslagen berörande skoltar (593/1969) och den upphävda skoltlagen samt i fråga om övriga

villkor för dessa fordringar iaktas de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande och motsvarande avtalsvillkor. I fråga om återbetalningstiden för, räntan på och övriga villkor för fordringar som med stöd av den nämnda skoltlagen har uppkommit efter att denna lag har trätt i kraft iaktas likaså bestämmelserna i nämnda lag. Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statligt lån och statens försäljningsprisfordringar som avses i ovan nämnda lagstiftning, är den årliga räntan på dem under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid högst fyra procents årlig ränta.

Denna lag träder i kraft den 19 .

Bestämmelserna i 68 § 1 mom. tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs gäldenären vid uppbörden i oktober 1997. Bestämmelserna i momentet tillämpas i övrigt från och med den 1 maj 1997.

Helsingfors den 30 april 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

1.

Lag**om ändring av landsbygdsnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/1990) 26 § 2 och 3 mom., 31 och 51 a—51 c §,
 dessa lagrum sådana de lyder 26 § 2 mom. i lag 1304/1994, 26 § 3 mom. i lag 805/1993, 31 § i sistnämnda lag och i lag 169/1995 samt 51 a—51 c § i sistnämnda lag, samt
fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 660/1992 och i nämnda lag 805/1993, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Företagsform

När investeringsstöd beviljas en sammanlutning som avses i 1 mom. 3 punkten kan maximivolymen för den verksamhet som stöds samt de godtagbara maximikostnaderna för det projekt som stöds höjas på det sätt som bestäms i artikel 9 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet, om sammanslutningen uppfyller de villkor i fråga om samverkansföretag som anges i nämnda artikel.

26 §

Statliga lån

Den årliga räntan på lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond utgörs av räntor på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en ränta vars belopp stadgas genom förordning. Denna ränta skall uppbäras högst till dess hela ränteförmånsstödet har använts. Därefter skall hos låntagaren uppbäras ränta på marknadsvillkor för lånet. Genom förordning stadgas om godtagbara räntor på marknadsvillkor, om hur ränteförmånen omvandlas till bidrag samt om bidragets maximibelopp.

Räntan på ett statligt lån bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta till dess hela ränteförmånen har använts. Om bestämmande av räntan, om minimiräntan, om omvandling av ränteförmånen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms genom förordning.

Gällande lydelse

Låneräntan kan justeras allmänt tidigast vid ingången av det sjätte låneåret med högst två procentenheter så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet beslutar om den allmänna räntejusteringen.

Föreslagen lydelse

Om en årlig ränta på mer än fem procent uppbärs på ett statligt lån som har beviljats före den 1 januari 1996, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock högst fem procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet beslutar om den allmänna räntejusteringen.

31 §

Lånebeslut

Innan en kreditinrättning beslutar om beviljande av lån skall utlåtande om låneansökan begäras från landsbygdsnäringsdistriktet eller den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten eller båda två samt vid behov från vatten- och miljödistriktet så som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur beviljande av ett lån på basis av utlåtande av landsbygdsnäringsdistriktet eller den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten skall godkännas.

Ett utlåtande som avses i 2 mom. och som innehåller ett avgörande om förutsättningarna för beviljande av lån får delges lånesökanden per post. Om inte något annat visas, anses delgivningen ha skett den sjunde dagen efter att beslutet postades till den adress som lånesökanden har uppgivit.

Kreditinrättningen skall omedelbart sända meddelande till landsbygdsnäringsdistriktet och den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten om att lån har beviljats.

Ett lån kan överföras från en kreditinrättning till en annan, om överföringen och i fråga om statliga lån dessutom de nödvändiga skuldebrevsarrangemangen mellan staten och kreditinrättningarna genomförs så som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer. Utan låntagarens samtycke kan ett lån överföras endast om jord- och skogsbruksministeriet särskilt anser att det finns synnerligen vägande skäl till detta på grund

31 §

Lånestödsbeslutet

Innan en kreditinrättning får bevilja lån, skall landsbygdsnäringsdistriktet ge ett beslut om den stödansökan som gäller lånet. Utlåtande om ansökan skall vid behov begäras från kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och miljöcentralen.

Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om hur ett lån skall beviljas på basis av ett beslut som avses i 1 mom. Kreditinrättningen skall omedelbart meddela landsbygdsnäringsdistriktet och kommunens landsbygdsnäringsmyndighet att lån har beviljats.

Ett lån kan överföras från en kreditinrättning till en annan, om överföringen och i fråga om statliga lån dessutom de nödvändiga skuldebrevsarrangemangen mellan staten och kreditinrättningen genomförs på det sätt som vederbörande ministerium bestämmer. Utan låntagarens samtycke kan ett lån överföras endast om ministeriet särskilt anser att det finns synnerligen vägande skäl till detta på grund av omläggning av kreditinrättning-

Gällande lydelse

av omläggning av kreditinrättningens verksamhet.

51 a §

Ändringssökande

I beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat *om andra avgöranden* än sådana som avses i 31 § eller 42 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I den ovan nämnda besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av stöd, uppsägning av lån och försäljningsprisfordran samt förfall av frivillig skuldsanering, får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som lagen om ändringssökande i förvaltningsbesvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna paragraf sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *endast om det är fråga om ett ärende som gäller ansökan om undestöd eller frivillig skuldsanering och om hösta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd*. Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

I beslut som jord- och skogsbruksministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i

Föreslagen lydelse

ens verksamhet.

51 a §

Ändringssökande

I *andra* beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat än sådana som avses i 42 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996)*. Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna paragraf sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd*. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

I beslut som *vederbörande ministerium* har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *på det sätt som bestäms i förvalt-*

Gällande lydelse

lagen om ändringsökande i förvaltnings-
ärenden.

51 b §

Ändringsökande i låneavgöranden

I den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom besvär hos landsbygdsnäringsdistriktet inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet. Besvärsskriften kan även tillställas den kommunala landsbygdsnäringsmyndighet som avgett utlåtandet, och denna skall sända besvärsskriften och handlingarna i ärendet samt sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsdistriktet.

I landsbygdsnäringsdistriktets utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom ett skriftligt ändringsyrkande, som inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet skall tillställas de landsbygdsnäringsdistrikt som avgett utlåtandet. Till ett utlåtande i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för sökande av ändring.

Med anledning av ett ändringsyrkande som avses i 2 mom. skall landsbygdsnäringsdistriktet avgöra om det genom att rätta sitt ursprungliga utlåtande kan förorda lån eller kan förorda det på ett sätt som till avgörande delar är förmånligare för sökanden. Om landsbygdsnäringsdistriktet anser det vara motiverat, skall det meddela beslut i ärendet. Annars skall landsbygdsnäringsdistriktet överföra ärendet för behandling som besvärssärende till landsbygdsnäringsnämnden. Till handlingarna skall landsbygdsnäringsdistriktet foga sitt utlåtande om besvären.

I ett beslut som landsbygdsnäringsdistriktet har fattat med stöd av 1 eller 3 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden så som stadgas i 51 a § 1 och 2 mom.

I ett beslut som landsbygdsnäringsnämnden har fattat i ett ärende som

Föreslagen lydelse

ningsprocesslagen.

51 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad samt fastställande av en dispositionsplan får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

avses i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

51 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt *stadgas och bestäms* om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut som gäller betalningslättnader för krediter eller beviljande av understöd är dock avgiftsfria. Avgiftsfria är även den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens låneutlåtan- den samt, till den del det inte är fråga om besvär som anförts över den nämnda myn- dighetens beslut eller ett beslut som lands- bygdsnäringsdistriktet har fattat med anled- ning av ett ändringsyrkande, även lands- bygdsnäringsdistriktets låneutlåtan- den. Vad som ovan stadgas om betalningslättnader gäller även landsbygdsnäringsnämnd.

51 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som sär- skilt *bestäms* om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut *angående skuldsanering och andra betalningslättna- der* för krediter eller beviljande av *bidrag och annat stöd* är dock avgiftsfria. Även *be- slut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betal- ningslättnader är avgiftsfria.*

*Denna lag träder i kraft den 19 .
Lagen tillämpas på investeringar som i 5 §
4 mom. avsedda sammanslutningar har på-
börjat eller genomfört efter 1994.*

*Lagens 26 § 2 och 3 mom. tillämpas från
och med den 1 maj 1997.*

*Bestämmelserna i 26 § 3 mom. tillämpas
på räntor som för tiden mellan den 1 no-
vember 1996 och den 30 april 1997 uppbärs
på statliga lån till den del räntorna har be-
räknats på det lånekapital som den 30 april
1997 inte har förfallit till betalning. Ränta
som uppburits till ett för stort belopp gott-
skrivs låntagaren vid uppbörden i oktober
1997.*

*Bestämmelserna i 26 § tillämpas även på
lån som med stöd av den lagstiftning som är
i kraft när denna lag träder i kraft beviljas
för stegvis generationsväxling efter att denna
lag trätt i kraft.*

2.

Lag**om ändring av renhushållningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i renhushållningslagen av den 9 februari 1990 (161/1990) 22 § 3 mom., 23, 24 och 35 a—35 c §, 41 § 1 mom. samt 41 a § 4 och 5 mom.,

av dessa lagrum 22 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1305/1994, 23 och 24 § sådana de lyder i lag 1298/1990, 35 a—35 c § sådana de lyder i lag 170/1995 samt 41 a § 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 1560/1991, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Lånevillkor

Den årliga räntan på lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond utgörs av räntan på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en ränta vars belopp stadgas genom förordning. Denna ränta skall uppbäras högst till dess hela ränteförmånsstödet har använts. Därefter skall hos låntagaren uppbäras ränta på marknadsvillkor för lånet. Genom förordning stadgas om godtagbara räntor på marknadsvillkor, om hur ränteförmånen omvandlas till bidrag samt om bidragets maximibelopp.

Räntan på ett statligt lån bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta till dess hela ränteförmånen har använts. Med ränteförmånen avses skillnaden mellan den totala räntan och den ränta som uppbärs hos låntagaren. Om bestämmande av räntan, om minimiräntan, om omvandling av ränteförmånen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms genom förordning.

23 §

Övriga villkor

Om förfarandet vid beviljande av lån och bidrag, utbetalningen av lån och bidrag, säkerheter, statens ansvar, återkrav av lån och försäljningspris, beviljande och återkallande av uppskov, ersättande av de kostnader som förvaltningen av lånet föranleder kreditinrättningen, återkrav av ersättningar, övervakningen av lånen och bidragen samt om andra omständigheter som gäller långivningen, försäljningsprisen och bidragen gäller, med i denna lag stadgade undantag, i tillämpliga

23 §

Övriga villkor

Om förfarandet vid beviljande av lån och bidrag, utbetalningen av lån och bidrag, säkerheter, statens ansvar, återkrav av lån och försäljningspriser, beviljande och återkallande av uppskov, frivillig skuldsanering i fråga om krediter som beviljats renhushållningsidkare samt ersättande av de kostnader som förvaltningen av lånen föranleder kreditinrättningen, återkrav av ersättningar samt övervakning av lånen och bidragen samt om andra omständigheter som gäller långivning-

Gällande lydelse

delar vad 26 § 3 mom., 27 §, 29 § 3 och 4 mom., 30—31 §§, 32 § 3 mom., 47 §, 48 § 1 och 4 mom. samt 50—51 §§ landsbygdsnäringslagen stadgar om motsvarande lån och försäljningspriser samt bidrag.

24 §

Höjning av räntan på krediter

Den årliga räntan på försäljningspriset för en renhushållningslägenhet och ett tillskottsområde samt lån kan justeras tidigast vid ingången av det sjätte låneåret med högst två procentenheter på ett sätt som motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet beslutar om justeringen.

35 a §

Ändringssökande

I beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat om andra avgöranden än sådana som det träffat med tillämpning av 31 § 2 mom. landsbygdsnäringslagen eller om andra beslut än sådana som det fattat med stöd av 15 § 1 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i

Föreslagen lydelse

en, *försäljningspriserna* och bidragen gäller, med *de undantag om vilka bestäms i denna lag*, i tillämpliga delar vad som i 26 § 3 mom., 27 §, 29 § 3 och 4 mom., 29 a—29 c, 30 och 31 §, 32 § 3 mom., 47 §, 48 § 1 och 4 mom. samt 50 och 51 § landsbygdsnäringslagen *bestäms* om motsvarande lån och försäljningspriser samt bidrag.

24 §

Justering av räntan

Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statens försäljningsprisfordran som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statligt lån som har beviljats före nämnda datum, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid en årlig ränta på högst fyra procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det krediten beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

35 a §

Ändringssökande

I *andra* beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat *än sådana som avses i 42 § 2 mom.* får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i

Gällande lydelse

vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som *den i 1 mom.* nämnda besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 31 eller 32 § samt i beslut som jord- och skogsbruksministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). På motsvarande sätt får ändring sökas i besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av stöd, uppsägning av lån och försäljningsprisfordran samt förfall av frivillig skuldsanering. Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna paragraf sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast *om det är fråga om ett ärende som gäller ansökan om understöd eller frivillig skuldsanering och om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.* Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

35 b §

Ändringssökande i låneavgöranden

I den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom besvär hos landsbygdsnäringsdistriktet inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet. Besvärsskriften kan även tillställas den kommunala landsbygdsnäringsmyndighet som har avgett utlåtandet, och denna skall sända

Föreslagen lydelse

vars beslut ändring söks. Myndigheten skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 31 eller 32 § samt i beslut som *vederbörande ministerium* har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen *på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).* På motsvarande sätt får ändring sökas *genom besvär* i besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av *bidrag eller annat stöd*, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan *betalningslättnad.* Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *Tillstånd* kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

35 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

besvärsskriften och handlingarna i ärendet samt sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsdistriktet.

I landsbygdsnäringsdistriktets utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom ett skriftligt ändringsyrkande, som inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet skall tillställas det landsbygdsnäringsdistrikt som har avgett utlåtandet. Till ett utlåtande i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för sökande av ändring.

Med anledning av ett ändringsyrkande som avses i 2 mom. skall landsbygdsnäringsdistriktet avgöra om det genom att rätta sitt ursprungliga utlåtande kan förorda lån eller kan förorda det på ett sätt som till avgörande delar är förmånligare för sökanden. Om landsbygdsnäringsdistriktet anser det vara motiverat, skall det meddela beslut i ärendet. Annars skall landsbygdsnäringsdistriktet överföra ärendet för behandling som besvär i landsbygdsnäringsnämnden. Till handlingarna skall landsbygdsnäringsdistriktet foga sitt utlåtande om besvären.

I ett beslut som landsbygdsnäringsdistriktet har fattat med stöd av 1 eller 3 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden så som stadgas i 35 a § 1 och 2 mom.

I ett beslut som landsbygdsnäringsnämnden har fattat i ett ärende som avses i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

35 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt stadgas och bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut som gäller betalningslättnader för krediter eller beviljande av understöd är dock avgiftsfria. Avgiftsfria är även den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens låneutlåtanden samt, till den del det inte är fråga om

35 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörd av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut *angående skuldsanering och andra betalningslättnader* för krediter eller beviljande av *bidrag och annat stöd* är dock avgiftsfria. Även *beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betal-*

Gällande lydelse

besvär som har anförts över den nämnda myndighetens beslut eller ett beslut som landsbygdsnäringsdistriktet har fattat med anledning av ett ändringsyrkande, även landsbygdsnäringsdistriktets låneutlåanden. Vad som ovan stadgas om betalningslättnader gäller även landsbygdsnäringarnas besvärsmämd.

41 §

Åtgärder och rättförhållanden enligt tidigare lagstiftning

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinrättningsansfordringar som med stöd av lagen om rensköt-sellägenheter har uppkommit innan denna lag trätt i kraft samt i fråga om övriga villkor skall iaktas den tidigare lagen och villkoren i tidigare avtal.

Föreslagen lydelse

ningslättnader är avgiftsfria.

41 §

Åtgärder och rättförhållanden enligt tidigare lagstiftning

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinrättningsansfordringar som med stöd av lagen om rensköt-sellägenheter har uppkommit innan denna lag trätt i kraft samt i fråga om övriga villkor skall *lagen om rensköt-sellägenheter och villkoren i tidigare avtal iaktas. Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på ett statligt lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om rensköt-sellägenheter, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid högst fyra procents årlig ränta.*

41 a §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt de lagar som gäller lånet samt de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som har beviljat lånet är även skyldig att bevaka statens intressen och iaktta jordbruksstyrelsens föreskrifter när den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas i pengar genom

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt de lagar som gäller lånet samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som har beviljat lånet är skyldig att bevaka statens intressen och iaktta *de föreskrifter som vederbörande ministerium har meddelat* när den egendom som utgör säkerhet för lånet

Gällande lydelse

exekutiv auktion eller konkursförfarande. Ackord eller andra därmed jämförbara arrangemang får endast med jordbruksstyrelsens samtycke genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta äventyrar återkravet av lånet.

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren.

Föreslagen lydelse

förvandlas i pengar genom exekutiv auktion eller konkursförfarande. *Frivillig skuldsanering* eller andra därmed jämförbara arrangemang får endast med samtycke *av den myndighet om vilken bestäms genom förordning* genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta äventyrar återkrav av lånet.

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de bestämmelser *eller andra föreskrifter* som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. *Detta gäller inte sådana räntesänkningar och befrielser från amorteringar som överenskommit vid frivillig skuldsanering och som staten ansvarar för i sin helhet.*

Denna lag träder i kraft den 19 .

Bestämmelserna i 22 § 3 mom., 24 § och 41 § 1 mom. tillämpas från och med den 1 maj 1997.

Bestämmelserna i 24 § och 41 § 1 mom. tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs gäldenären vid uppbörden i oktober 1997.

3.

Lag

om ändring av naturnäringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i naturnäringslagen av den 24 augusti 1984 (610/1984) 29 § 3 mom., 30, 31 och 42 a—42 c § samt 46 § 4 och 5 mom.,

dess lagrum sådana de lyder 29 § 3 mom. i lag 1306/1994, 30 och 31 § i lag 1296/1990, 42 a—42 c § i lag 171/1995 samt 46 § 4 och 5 mom. i lag 1561/1991 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §

Lånevillkor

Den årliga räntan på lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond utgörs av räntor på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en ränta vars belopp stadgas genom förordning. Denna ränta skall uppbäras högst till dess hela ränteförmånsstödet har använts. Därefter skall hos låntagaren uppbäras ränta på marknadsvillkor för lånet. Genom förordning stadgas om godtagbara räntor på marknadsvillkor, om hur ränteförmånen omvandlas till bidrag samt om bidragets maximibelopp.

Räntan på ett statligt lån bestäms på grundval av den genomsnittliga räntan på krediter för jordbruksändamål som beviljats på marknadsvillkor. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta till dess hela ränteförmånen har använts. Med ränteförmånen avses skillnaden mellan den totala räntan och den ränta som uppbärs hos låntagaren. Om bestämmande av räntan, om minimiräntan, om omvandling av ränteförmånen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms genom förordning.

30 §

Övriga villkor

Om förfarandet vid beviljande av lån och bidrag, utbetalningen av lån och bidrag, säkerheter, statens ansvar, återkrav av lån och försäljningspris, beviljande och återkallande av uppskov, ersättning av de kostnader som förvaltningen av lån föranleder kreditinrättningen återkrav av ersättningar, övervakningen av lånen och bidragen samt om andra omständigheter som gäller långivningen, försäljningspriset och bidragen gäller, med i

30 §

Övriga villkor

Om förfarandet vid beviljande av lån och bidrag, utbetalningen av lån och bidrag, säkerheter, statens ansvar, återkrav av lån och försäljningspris, beviljande och återkallande av uppskov, frivillig skuldsanering i fråga om krediter som beviljats den som idkar naturnäring samt ersättande av de kostnader som förvaltningen av lån föranleder kreditinrättningen, återkrav av ersättningar samt övervakning av lånen och bidragen samt om

Gällande lydelse

denna lag stadgade undantag, i tillämpliga delar vad som stadgas om motsvarande lån och försäljningspris och bidrag i 26 § 3 mom., 27 §, 29 § 3 och 4 mom., 30—31 §§, 32 § 3 mom., 47 §, 48 § 1 och 4 mom. samt 50—51 §§ landsbygdsnäringslagen.

31 §

Höjning av räntan för försäljningspris och lån

Den årliga räntan för försäljningspriset på en naturnäringslägenhet och ett tillskottsområde samt lån kan justeras tidigast vid ingången av det sjätte låneåret med högst två procentenheter på ett sätt som motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet beslutar om justeringen.

42 a §

Ändringssökande

I beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat om andra avgöranden än sådana som det träffat med tillämpning av 31 § 2 mom. landsbygdsnäringslagen eller om andra beslut än sådana som det fattat med stöd av 22 § 1 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall

Föreslagen lydelse

andra omständigheter som gäller långivningen, försäljningspriserna och bidragen gäller, med de undantag om vilka bestäms i denna lag, i tillämpliga delar vad som i 26 § 3 mom., 27 §, 29 § 3 och 4 mom., 29 a—29 c, 30 och 31 §, 32 § 3 mom., 47 §, 48 § 1 och 4 mom. samt 50 och 51 § landsbygdsnäringslagen bestäms om motsvarande lån och försäljningspriser samt bidrag.

31 §

Justering av räntan på försäljningspris och lån

Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statens försäljningsprisfordran som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statligt lån som har beviljats före nämnda datum, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid en årlig ränta på högst fyra procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det lånet beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

42 a §

Ändringssökande

I andra beslut som landsbygdsnäringsdistriktet med stöd av denna lag har fattat än sådana som avses i 22 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått del av beslutet.

Besvärsskriften kan i de fall som avses i 1 mom. samt när besvär med stöd av 42 § 2 mom. anförs över landsbygdsnäringsdistriktets beslut tillställas även den myndighet i vars beslut ändring söks. Myndigheten skall

Gällande lydelse

sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som *den i 1 mom. nämnda* besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 38 eller 39 § samt i beslut som jord- och skogsbruksministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). På motsvarande sätt får ändring sökas i besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av stöd, uppsägning av lån och försäljningsprisfordran samt förfall av frivillig skuldsanering. Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna paragraf sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om det är fråga om ett ärende som gäller ansökan om understöd eller frivillig skuldsanering och om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. *Besvärstillstånd* kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

42 b §

Ändringssökande i låneavgöranden

I den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom besvär hos landsbygdsnäringsdistriktet inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet. Besvärsskriften kan även tillställas den kommunala landsbygdsnäringsmyndighet som har avgett utlåtandet, och denna skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till lands-

Föreslagen lydelse

sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvären till landsbygdsnäringsnämnden.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 38 eller 39 § samt i beslut som *vederbörande ministerium* har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i *förvaltningsprocesslagen (586/1996)*. På motsvarande sätt får ändring sökas genom besvär i besvärsnämndens beslut i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller försäljningsprisfordran eller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad. Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

42 b §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

bygdsnäringsdistriktet.

I landsbygdsnäringsdistriktets utlåtande som innehåller ett avgörande om förutsättningarna och villkoren för beviljande av lån får lånesökanden söka ändring genom ett skriftligt ändringsyrkande, som inom 30 dagar efter att lånesökanden har fått del av låneutlåtandet skall tillställas de landsbygdsnäringsdistrikt som har avgett utlåtandet. Till ett utlåtande i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för sökande av ändring.

Med anledning av ett ändringsyrkande som avses i 2 mom. skall landsbygdsnäringsdistriktet avgöra om det genom rättelse av sitt ursprungliga utlåtande kan förorda lån eller kan förorda det på ett sätt som till avgörande delar är förmånligare för sökanden. Om landsbygdsnäringsdistriktet anser det vara motiverat, skall det meddela beslut i ärendet. Annars skall landsbygdsnäringsdistriktet överföra ärendet för behandling som besvär i landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd. Till landningarna skall landsbygdsnäringsdistriktet foga sitt utlåtande om besvären.

I ett beslut som landsbygdsnäringsdistriktet har fattat med stöd av 1 eller 3 mom. får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd så som stadgas i 42 a § 1 och 2 mom.

I ett beslut som landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd har fattat i ett ärende som avses i denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

42 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt stadgas och bestäms om uppbörden av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut som gäller betalningslättnader för krediter eller beviljande av undestöd är dock avgiftsfria. Avgiftsfria är även den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens låneutlåtanden samt, till den del det inte är fråga om besvär som har anförts över den nämnda myndighetens beslut eller ett beslut som landsbygdsnäringsdistriktets låneutlåtanden.

42 c §

*Uppbärande av avgift för ärendets
behandling*

För beslut som har fattats med stöd av denna lag uppbärs avgift enligt vad som särskilt bestäms om uppbörden av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut *angående skuldsanering och andra betalningslättnader* för krediter eller beviljande av *bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria*. Även *beslut av landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Vad som ovan stadgas om betalningslättnader gäller även landsgydsnäringsarnas bevärsnämnd.

46 §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt denna lag samt de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som beviljat lånet är även skyldig att bevaka statens intressen och iaktta jordbruksstyrelsens föreskrifter när den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas i pengar genom exekutiv auktion eller konkursförfarande. Ackord eller andra därmed jämförbara arrangemang får endast med jordbruksstyrelsens samtycke genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta äventyrar återkravet av lånet.

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i denna lag eller i den förordning eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren.

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinrättningen sköter lånet och säkerheterna för det enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt iakttar god banksed. Den kreditinrättning som har beviljat lånet är skyldig att bevaka statens intressen och iaktta de föreskrifter som vederbörande ministerium har meddelat när den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas i pengar genom exekutiv auktion eller konkursförfarande. Frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang får endast med samtycke av den myndighet om vilken bestäms närmare genom förordning genomföras och den egendom som utgör säkerhet för lånet frivilligt förvandlas i pengar, om detta äventyrar återkrav av lånet.

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i denna lag eller i den förordning eller de andra bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Detta gäller inte sådana räntesänkningar och befrielser från amorteringar som överenskommit vid frivillig skuldsanering och som staten ansvarar för i sin helhet.

Denna lag träder i kraft den 19 .

Bestämmelserna i 29 § 3 mom. och 31 § tillämpas från och med den 1 maj 1997.

Bestämmelserna i 31 § tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs gäldenären vid

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

uppbörden i oktober 1997.

4.

Lag**om ändring av skoltlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skoltlagen av den 24 februari 1995 (253/1995) 63 § 3 mom., 64 § och 68 § 1 mom. samt
fogas till 63 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 63 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

63 §

Sökande av ändring

I beslut som *den i 1 mom. nämnda* besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 36, 37 och 39 §§ får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. I andra beslut av besvärsnämnden i ärenden som avses i denna lag får ändring sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan endast beviljas, om det med tanke på tillämpningen av lagen i andra liknande fall eller med tanke på enhetligheten i rättspraxis är viktigt att få ärendet prövat av högsta förvaltningsdomstolen eller om något annat vägande skäl att bevilja tillstånd föreligger.

I beslut som besvärsnämnden har fattat i ett ärende som avses i 36—39 § samt i beslut som den har fattat i ett ärende som gäller förfall av frivillig skuldsanering eller av någon annan betalningslättnad får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Annars får ändring i besvärsnämndens beslut i ett ärende som avses i denna lag sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet förs till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande,

2) det på grund av ett uppenbart fel som skett i ärendet finns särskilda skäl att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

I beslut som vederbörande ministerium har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

63 a §

Delgivning av beslut

Ett beslut av landsbygdsnäringsdistriktet som gäller en ansökan om bidrag eller något annat stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades.

64 §

Beslutsavgifter

För beslut som fattas med stöd av denna lag uppbärs en avgift enligt vad som *stadgas* eller bestäms särskilt om uppbörden av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut är dock avgiftsfria.

64 §

Uppbärande av avgift för ärendets behandling

För beslut som *har fattats* med stöd av denna lag uppbärs *avgift* enligt vad som *särskilt* bestäms om *uppbörd* av avgifter. Landsbygdsnäringsdistriktets beslut *angående skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter eller beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria.*

68 §

Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinstituts fordringar enligt lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar (273/55), jordregleringslagen berörande skoltar (593/69) och skoltlagen samt i fråga om övriga villkor för dessa fordringar iakttas de upphävda stadganden som gällde när denna lag träder i kraft och motsvarande avtalsvillkor. I fråga om återbetalningstiden för, räntan på och övriga villkor för fordringar som med stöd av den nämnda skoltlagen har uppkommit efter att denna lag har trätt i kraft iakttas likaså stadganden i nämnda lag.

68 §

Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

I fråga om återbetalningstiden för och räntan på statens och kreditinstituts fordringar enligt lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar (273/1955), jordregleringslagen berörande skoltar (593/1969) och *den upphävda* skoltlagen samt i fråga om övriga villkor för dessa fordringar iakttas de *bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande och motsvarande avtalsvillkor.* I fråga om återbetalningstiden för, räntan på och övriga villkor för fordringar som med stöd av den nämnda skoltlagen har uppkommit efter att denna lag har trätt i kraft iakttas likaså *bestämmelserna* i nämnda lag. *Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statligt lån och statens försäljningsprisfordringar som avses i ovan*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

nämnda lagstiftning, är den årliga räntan på dem under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid högst fyra procents årlig ränta.

*Denna lag träder i kraft den 19 .
Bestämmelserna i 68 § 1 mom. tillämpas på räntor som för tiden mellan den 1 november 1996 och den 30 april 1997 uppbärs på statens försäljningsprisfordringar och statliga lån till den del räntorna har beräknats på det lånekapital som den 30 april 1997 inte har förfallit till betalning. Ränta som uppburits till ett för stort belopp gottskrivs gäldenären vid uppbörden i oktober 1997. Bestämmelserna i momentet tillämpas i övrigt från och med den 1 maj 1997.*
